

Za želvami v Indonésii
Hana Svobodová

Lystrophis pulcher
Pavel Vyskočil

Úvod do teraristiky 39
Ivan Vergner

Plzeňské království jedu
Daniel Kolečka

ZDARMA

TERA

magazín

ISSN 1805-870

Elektronický časopis o teraristice

www.teramagazin.cz

▪ HADI ▪ JEŠTĚŘI ▪ OBOJŽIVELNÍCI ▪

▪ ZA ŽELVAMI V INDONÉSII ▪ PLZEŇSKÉ KRÁLOVSTVÍ JEDU ▪ BAREVNÉ FORMY GEKONČÍKŮ ▪
HISTORIE TERARISTIKY A HERPETOLOGIE V ČESKÉ REPUBLICE – ČÁST 7. ▪ ÚVOD DO
TERARISTIKY (39) ▪ *LYSTROPHIS PULCHER* ▪ VÝSTAVA FOTOGRAFÍ NA ŽIVÉ EXOTICE ▪

5/2015

Setkání přátel přírody

ZIVÁ EXOTIKA

prodej a výměna
exotických zvířat a rostlin

www.zivaexotika.cz

Obsah

Ochrana

Za želvami v Indonésii 4

Reportáž

Plzeňské království jedu 8

Ještěři

Barevné formy gekončků 11

Chov

Historie teraristiky a herpetologie v České republice – část 7. 16

Chov

Úvod do teraristiky (39.) 21

Chov

Lystrophis pulcher 24

Reportáž

Výstava fotografií na Živé exotice 28

Želvy

Veterinární problémy III. 30

Slovo úvodem

Milí čtenáři, přátelé a příznivci terarijní zvěřeny,

právě jste otevřeli poslední letošní číslo Teramagazínu, jehož tvorba nám trvala déle, než jsme zamýšleli a plánovali. Naštěstí jsme zatli všechny pěsti, nepustili prsty z klávesnice ani neodvrátili zrak od textů, a vše zdárně dovedli do konce.

A co vás v tomhle čísle čeká? Dozvíte se, jak se nadále vyvíjí záchranná akce mořských želv v Indonésii, jakými jedovatými krasavci se pyšní ZOO Plzeň (určitě stojí za navštívení), ale i jaké barevné formy gekončků nočních rozlišujeme. A rozhodně to není všechno!

V září na Živé exotice taktéž proběhla výstava výherních fotografií naší první fotosoutěže, kde jste se mohli pokochat snímky a osobně se potkat s celou redakcí Teramagazínu. Nezapomínejte, pokud jste tuhle příležitost propásli, šefredaktor Daniel připravil malou reportáž z celé akce.

Teď vám přeji příjemné čtení i klidné prožití vánočních svátků a v novém roce opět na viděnou!

Za celý redakční tým,

Monika Balcárková

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

Redakční rada: Aleš Kozubík – ales.kozubik@teramagazin.cz, Daniel Kolečka – daniel.koleska@teramagazin.cz
Monika Balcárková – monika.balcarkova@teramagazin.cz

Autoři článků v tomto čísle: Hana Svobodová, Daniel Kolečka, Lenka Šímová, Ivan Vergner, Pavel Vyskočil,
Monika Balcárková

Za želvami v Indonésii

Bouřky kousek po kousku ukrajují a zmenšují želví ostrovy.

Text a foto: Hana Svobodová

Zdravím Vás se zprávami o projektu na ochranu mořských želv v Indonésii,

Jak jste se v červenci a srpnu měli? U nás na ostrovech v létě odpočinek nepřipadá v úvahu, každou noc na ostrovy přichází klást vejce i víc než 40 karet obrovských a ochranáři tak mají plné ruce práce.

Konec června a skoro celý červenec se letos v Indonésii vyznačoval velkými bouřkami a obrovskými vlnami. „Období vln“, jak tomu ochranáři přezdívali, znepříjemnilo život nám i želvám. Na ostrov Mataha se 3 týdny kvůli vlnám nedostala loď se zásobami jídla. Neskutečně jsem se o ochranáře žijící na ostrově bála. Naštěstí vždycky vozíme zásob rezervu a čtyři větrem ošlehaní opálení svalnatí kluci si dokážou za všech okolností poradit, chytali ryby a krevety, moře ale ukázalo, že ono je tady pánem. Síla vln potrápila i želvy a to, co vlny provedly s ostrovy, které jsou osmým největším líhništěm karet obrovských na světě a kde už od roku 2008 místní ochranáři pod mezinárodní společností Turtle Foundation želvy chrání, se nenapraví jen tak mávnutím proutku..

Mořské želvy, pláží, co žijí na Zemi už více než 100 milionů let, pamatují dinosaury. Odjakživa každá samice snáší vejce tam, kde se před zhruba 20 lety sama narodila. Dnes jejich ostrovy pomalu téměř nepozorovaně mizí, může za to eroze. Hladina moří v důsledku globální klimatické změny stoupá a přiliv každý den ukrajuje kousek z ostrova, který se

dá obejít za půl hodiny. Po každé větší bouřce, kterých přibývá a během července jich bylo požehnaně, na pláži leží vyvrácené stromy, voda odplavila půdu z jejich kořenů, velikáni ztratili svou léty prověřenou stabilitu a teď brání samicím pohodlně překonat vzdálenost mezi místem, kde třpytící se vlnky neúnavně naráží na bílý písek a místem na přechodu pláže a lesa, které je vhodné k naklazení snůšky. Taková je situace na ostrově Bilang-bilangan na severovýchodním Borneu. Moře je krásné i nebezpečné. Velké věci se nedějí jen někde daleko, jsou přímo tady, přichází plíživě a my se nedokážeme bránit - hladina stoupá a náš malý ostrov pod ní pomalu mizí, schod písku na vlnami ukrojené pláži samice překonávají jen s vypětím sil. Nedojde k tomu ani v letošním srpnu ani v září, kdy želv přichází na pláž i třicet za jedinou noc. Dokonce ani v příštím srpnu ani v září. I to bude ještě příliš brzo. Daleko na pólech ještě pořád zbývají nějaké ledovce, takže želvy si tohle léto ještě mohou v klidu klást svá vejce a dělat vše, jak jim instinkt radí, ale za pár let, za pár let možná připlují zpátky, vystrčí svou zvědavou hlavu nad hladinu, aby se nadechly, a zjistí, že ráj, kam se tak rády vraceli je pryč. Klimatická změna je problém ovlivňující obrovský komplex věcí. Nechci tady diskutovat, kdo za ni může či nemůže. Můj názor je, že určitou částí k ní člověk přispívá a že by bylo dobré se každý den zamýšlet, jak svůj díl odpovědnosti za tenhle problém snížit na minimum.

Velký problém jsou pro samice želv i mořem vyplavené stromy. Samice se snaží, krunýř drhne o kmen stromu. Už jen kousek, funí a pomalu se posouvá výš a výš. Konečně jí silné ploutve dostaly až na vrchol stromu. Vlastní vahou se převážila dopředu a už je zase na písku, jakoby s úsměvem, ale zase o pár sil lehčí se posunuje tvoříc své typické stopy blíže svému poslání naklást vejce, to je instinkt, který samice pohání vpřed, nedovolí jim odpočinek. Někdy ale samici už síly dojdou, zaklíní se mezi větvemi vyplaveného stromu a pomoci jí musí ochránáři.

Červenec byl v Indonésii také měsíc Ramadán. Velmi důležitý měsíc pro muslimy a těch je v Indonésii opravdu hodně – z 250 milionů obyvatel státu, 87% vyznává islám. Jsou to ale jiní muslimové, než nám prezentují média, indonéští muslimové jsou submisivní ve svých manželstvích, odevzdávají každý měsíc celou výplatu manželce a někteří chlapi přechodem do manželství přestali kouřit, protože jim jejich žena odmítla dát peníze na cigarety. Myslím si, že když někdo přijede k nám, má se přizpůsobit tomu, jak tady žijeme. Naopak když my vycestujeme někam ven, měli bychom si přečíst něco o místní kultuře a nedělat nic, co je v té zemi tabu. Během ramadánu muslimové drží zvláštní půst. Od úsvitu do západu slunce je zakázáno jíst, pít, kouřit a mít sexuální styk. Realita je taková, že když Indonésan nemůže jíst, pít a kouřit, nemůže ani pracovat a tak je během Ramadánu všude zavřeno, nic nefunguje normálně a kromě toho, že během dne nikde nekoupíte jídlo, nefunguje ani

doprava a úřady. Pro náš projekt to znamená, že minimálně na část ramadán a vždy na následné svátky neboli takzvaný Lebaran = Eid al-Fitr, který je pro muslimy stejně důležitý, jako pro nás Vánoce, mají ochránáři vyznávající islám dovolenou. Na 2 ostrovech, které chráníme, tedy většinu července byli 3 křesťané (Berly, Benny a Mus) a další čtyři, které se nám podařilo sehnat na výpomoc.

Jsem moc ráda, že všechnu práci kluci zvládli a teď už jsou na ostrovech zase v obvyklém složení. 12. 8. jsem se z Čech do Indonésie po více než 2 měsících vrátila i já. Kluci byli nadšení z nových pracovních triček. Radost ale neměli dlouho. 13. 8. přišli na Bilang-bilangan zloději želvích vajec a jen o dva dny později 15. 8. se po okolí pro změnu ozývaly výbuchy bomb, na pobřeží jsme našli letos už nejmíň třetí želvu mrtvou kvůli téhle ilegální rybářské metodě. Na Matahu také připlula manta s uříznutou hlavou. Neskutečné, co lidi dokážou udělat. Někdo si hold pochutná na téhle krásce moří a nikoho nezajímá, že je to ohrožený druh.

V Indonésii má naše práce střídavé výsledky, něco se povede, něco jiného zase vypadá jako boj s větrnými mlýny. Je to těžké ale je potřeba každý den bojovat dál, protože krok za krokem se situace zlepšuje. Velkou motivací k téhle cestě na dlouhou trať mi je to, co všechno se děje a daří v Čechách.

Povedla se například přednáška 18. 7. v ZOO Hodonín v rámci dne „Pod hladinou“ a návštěvníky liberecké ZOO zase zaujala výstava fotografií o mořských želvách, jejíž součástí byla i soutěž a dobrodružná želví stezka po areálu zoo. Mé

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- **Ochrana**
- Recenze

Schod písku na vlnami ukrojené pláži samice překonávají jen s vypětím sil.

Bouřky na ostrov přinesly i mnoho dřeva a větví, želvy se přes klády dostávají jen s obtížemi, my se snažíme dřevo rozřezávat, používáme ho na opravu domků nebo pálíme.

Ochranáři při práci – přemísťování snůšky ohrožené zatopením do bezpečí

obrovské poděkování patří i firmě NIKON. V teple, vlhku a slanu Indonésie se foťáky ničí nevídanou rychlostí, jsem proto moc vděčná, že nám firma NIKON věnovala pro projekt hned 3 podvodní fotoaparáty. Děkuje.

Velice důležité pro mě bylo i jednání s Dr. Hiltrud Cordes, zastupitelkou mezinárodní organizace Turtle Foundation, která náš projekt v Indonésii sponzoruje. Byla v Indonésii v červnu, jen pár dní potom, co jsem odjela a za mnou přijela své dojmy a podněty projednat na 3 dny do Prahy. Bylo to hodně náročné, diskutovali jsme každý den v kuse od 8h ráno do 23h a déle, ven jsme se dostaly jen

při cestě na oběd či večeři. Stálo to ale za to, uznala, že potřebujeme ještě 2 zaměstnance do projektu. Líbil se jí i nápad na přestěhování kanceláře a vytvoření vzdělávacího centra ve vesnici Lenggo, odkud odjíždíme na ostrovy. Bavili jsme se i o dlouhodobých plánech na rozšíření ochrany želv na poslední 2 nechráněné ostrovy v oblasti Berau. Vymýšleli jsme také strukturu organizace a co v ní zlepšit, ale třeba i PR a vše, co je třeba k workshopům a vzdělávání ve školách. Bylo toho prostě hodně, ale musím říct, že jsem s ní probrala všechno, co jsem potřebovala a že jsem s výsledkem spokojená.

Kareta obrovská zemřela kvůli lovu ryb dynamitem – zakázaná, ale bohužel stále častá technika lovu ryb v Indonésii.

Setkání s Hiltrud Cordes v Praze.

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana**
- Recenze

Plzeňské království jedu

Prostor před terárii. Pohled do jednotlivých nádrží je velice přehledný.

Text a foto: Daniel Kolečka

Netrpělivě očekávaná expozice Zoo Plzeň zaměřená na jedovatá zvířata přivítala své první návštěvníky 29. května tohoto roku. Dlouho předlouho jsem se chystal k návštěvě této teraristické lahůdky, až jsem konečně zvládl sladit program a udělat si čas až takřka půl roku po otevření expozice. Několik dojmů z prohlídky si můžete přečíst v reportáži níže. Pro navštívení pavilonu jedovatých zvířat jsem tak trochu záměrně zvolil den s předpovědí sychravého podzimního počasí, které mělo zajistit, aby mí přátelé neměli přílišné choutky trávit většinu času venku u výběhů s roztomilými mláďaty a já měl dostatek času prohlédnout si zblízka řešení celé expozice, aniž bych byl nařčen ze zdržování. Demokracie však rozhodla proti mému původnímu plánu, a tak se na „jedáky“ dostalo až ke konci celé prohlídky nedlouho před zavírací dobou. To mne však ani v nejmenším nepřipravilo o nadšení. Království jedu, jak se expozice nazývá, je samozřejmě zaměřena především na hady a ty v Plzni provázejí samá nej – najdete zde nejdelšího jedovatého hada světa kobru královskou (*Ophiophagus hannah*), která zároveň patří do čtyřky nejjedovatějších hadů společně s mambou černou (*Dendroaspis polylepis*), křovinářem němým (*Lachesis stenophrys*) a taipanem menším

(*Oxyuranus microlepidotus*), který je často zmiňován jako vůbec nejjedovatější had světa. Dalšími obyvateli expozic je např. elegantní užovka růžkatá (*Philodryas baroni*) se zadními jedovými zuby a schopností „zasmrdět“ při ohrožení, dále největší z chřestýšů *Crotalus adamanteus*, kobra červená (*Naja pallidum*) stříkající jed až na vzdálenost 4 m, stromový chřestýšovec *Trimeresurus flavomaculatus flavomaculatus*, nádherní křovináři *Bothriechis schlegelii* a teprve v roce 2012 popsany *Cerrophidion wilsoni* nebo třeba smrtonoš zmijí (*Acanthophis antarcticus*), který používá svůj bílý konec ocasu k přilákání kořisti způsobem podobným pohybu drobného červa. Díky nehybnému vyčkávání na kořist mi právě on posloužil jako vděčný objekt fotografování (narozdíl např. od taipana menšího, který za nic na světě nehodlal přerušit své průzkumnické choutky a vteřinku zapózovat). Celkem zde můžete podle oficiálního webu Zoo Plzeň spatřit 12 druhů jedovatých hadů ve 30 exemplářích. Miroslav Dohnal, plzeňský ošetřovatel plazů, uvádí, že zhruba 70 % hadů má Zoo Plzeň ve vlastnictví a zbytek je pro expoziční účely v zapůjčení od soukromých chovatelů i ze zahraničí. Především australské druhy je pak velice neskutně sehnat. Plzeňská zoo otevřením Království jedu

navázala na tradici z 60. let, kdy se v expozici Akva-Tera v centru města chovalo několik druhů jedovatých hadů.

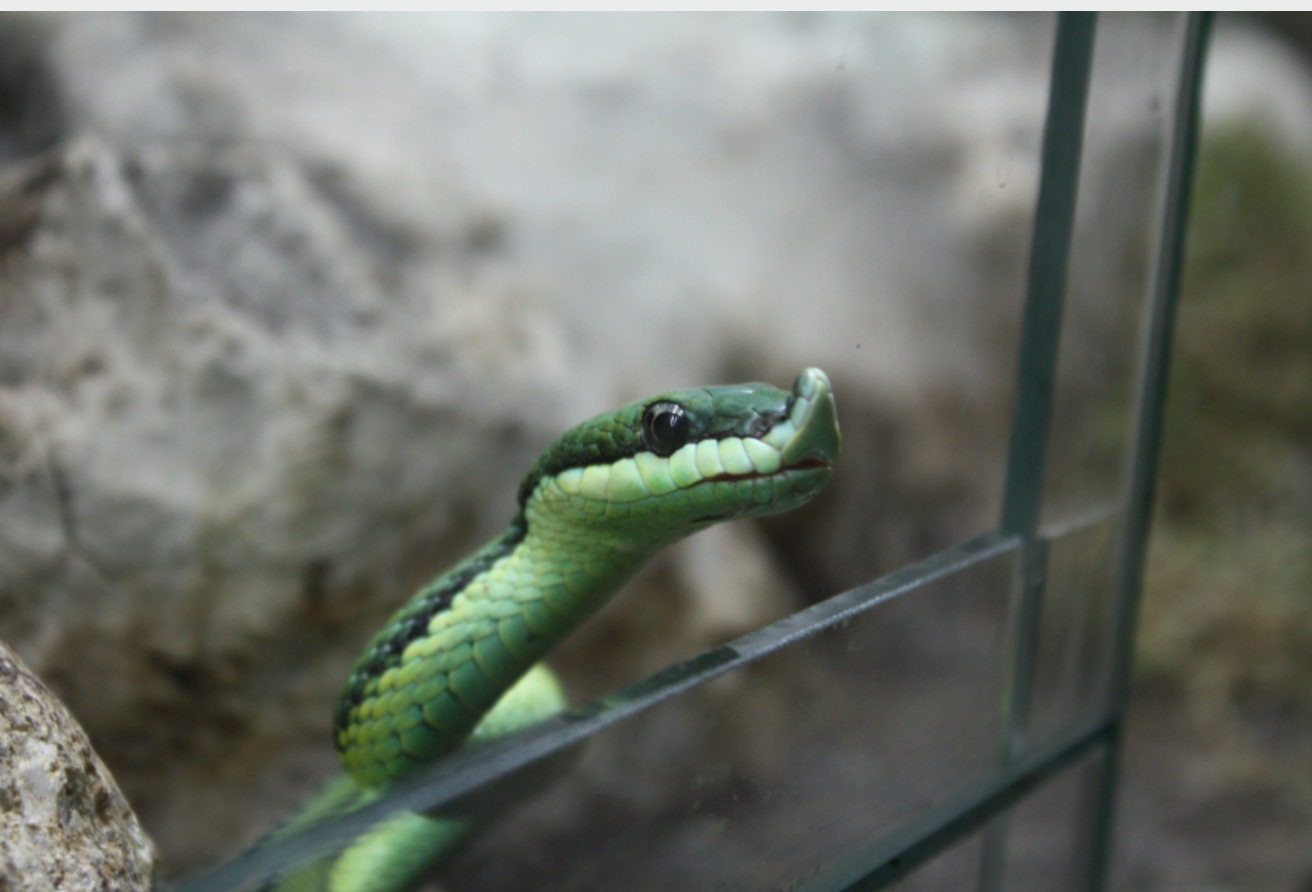
Veškeré vybavení terárií působí velice přirozeně a neshledal jsem na nich žádných významnějších rušivých prvků, za což patří plzeňským teraristům veliká pochvala. Zabarvení a tvar umělých skal v nádržích návštěvníkům vcelku jasně naznačují, zda se jedná o druhy obývající pouště či pralesy. Nerozbitná bezpečnostní skla nejsou nikde zbytečně překrývána jiným materiálem a celá expozice tak vypadá velice vzdušně a přehledně. Ostatně bezpečnosti věnovali plzeňští teraristé mnoho úsilí. Zoo vyslala 3 své chovatele na zahraniční stáž, kde se vzdělávali v manipulaci s jedovatými hady a velký důraz byl kladen na transport a odchyt zvířat, jak popisuje hlavní zoolog Tomáš Jirásek. Celou expozici Království jedu lze oddělit spuštěnými žaluziemi a znemožnit tak návštěvníkům vstup do prostoru před terárií, pokud ošetřovatelé potřebují vykonat určité úkony přímo v teráriích. Oddělovací žaluzie se nachází i uvnitř terárií a pomocí tepelného zdroje v přední či zadní části terária tak lze hada nenásilnou formou nasměrovat kam je potřeba. Informační tabule návštěvníky seznamují se čtyřmi typy hadího chrupu, typy jedu, způsoby odebírání jedu a jeho

využití. Část expozice je věnována ústecké legendě teraristiky Petru Voženílkovi. Obrazovka s přímým přenosem z termovize nasměrované do prostoru pro návštěvníky objasňuje, jakým způsobem hadi vnímají teplo.

Ovšem nejen hady je terarista živ, a to platí i v plzeňském Království jedu. Doprovodné expozice nabízejí ke zhlédnutí jedovaté zástupce hmyzu jako např. zákeřnici *Psytalla horrida*, strašilku *Peruphasma schultei* vylučující nepříjemně páchnoucí látku, která při kontaktu s očima nepříjemně pálí (kdo měl doma, zná!), několik druhů sklípkanů, donedávna nejjedovatější žábu (viz. TM 2015/4) pralesničku strašnou (*Phyllobytes terribilis*) nebo jedovatou rybkou čtverzubce zeleného (*Tetraodon nigro viridis*).

Každý terarista (nejen chovatelé „jedáků“) musí při návštěvě nové plzeňské expozice zaplesat. Spojení atraktivních terárií s překrásnými tvory a osvětla v podobě poutavého čtení na doprovodných tabulích skýtá návštěvníkům z řad „smrtelníků“ možnost pochopit proč by někdo mohl chtít některé z těchto jedovatých zvířat chovat. Pro mě osobně to byl krásný zážitek a velice rád se budu do Plzně za hady vracet.

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- **Reportáž**
- Ochrana
- Recenze

Užovka růžkatá (*Philodryas baroni*).

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž**
- Ochrana
- Recenze

Smrtonoš zmiji (*Acanthophis antarcticus*).

Expozice věnovaná Petru Voženílkovi.

Křovinář ostnitý (*Bothriechis schlegelii*).

Kombinované barevné formy gekončků nočních (*Eublepharis macularius*)

Sunglow Raptor

Text a foto: Lenka Šimová

V tomto díle se podíváme na některé kombinované barevné formy gekončků nočních. Jde o barevné formy založené na kombinaci dvou a více „základních“ genů. Některé kombinované formy se nazývají jednoduše podle genů, které kombinují, např. Giant Albino, Mack Snow Enigma, Patternless Albino, ale některé kombinace dostaly vlastní jména jako např. formy RAPTOR, Blazing Blizzard, Diablo Blanco, Sunglow, Creamsicle, Ember, Nova, Super Nova, Dreamsicle a Blackhole.

Pro začátek malé připomenutí z principů genetiky.

Základní pojmy z genetiky

Co je to tedy genotyp a co fenotyp jedince? Genotyp je v podstatě kombinace alel genů přítomných v jedinci a fenotyp je, jak se tyto geny projeví navenek, tj. utváří vzezření jedince. Každý jedinec získává polovinu genetické výbavy (alel genů) od matky a polovinu od otce. Jak se geny v jedinci skutečně nakombinují, je do určité míry dílem náhody, ale existují výpočty, kterými lze stanovit míru pravděpodobnosti získání konkrétního fenotypu. U některých spojení lze očekávat jen některé kombinace a jiné zkrátka vzniknout nemohou. Genetika je tak trochu matematika. U polygenní dědičnosti je situace o něco složitější, ale i tam existují určitá pravidla a předpoklady. Jak tedy jasně vyplývá, genotyp se projevuje navenek jako fenotyp, tj. barevná forma.

Pro názornost - mám Wild gekončika a Albino gekončika. Jejich potomci budou všichni vypadat jako Wild, ale budou heterozygotní na Albino (het Albino). Pokud ale spáříím dva Wild jedince, kteří jsou het Albino, dostanu potomky v poměru 50%

Albino a 50% Wild zbarvení.

Zde je třeba zmínit ještě chromozóm a tzv. lokus. Chromozóm je lineární útvar převážně tvořený stočenou DNA, který nese veškerou genetickou výbavu jedince a nachází se v každé buňce těla v páru. Pouze u pohlavních buněk je jen v jednom provedení. Lokus je potom přesné umístění konkrétního genu na chromozómu. Pořadí genů na chromozómu se mění jen minimálně, mutacemi.

C) Fenotypy ovládané několika geny velkého účinku

Na fenotypu (vzezření) gekončika se podílí více genů naráz, ale principy dědičnosti v rámci jednoho genu zůstávají stejné. Uplatní se vždy jen dvě alely každého genu, a tak stále platí tři možné kombinace: dvě dominantní alely (homozygot dominantní), kombinace dominantní a recesivní alely (heterozygot) nebo dvě recesivní alely (homozygot recesivní).

Recesivně založené „základní“ formy jsou např. Murphy Patternless, Albino, Blizzard, Eclipse. Dominantně založená forma je například Enigma. Můžeme se ovšem setkat i s kodominantně děděným fenotypem, jako je Giant a Mack Snow, u kterých existuje tzv. Super forma (Super Giant a Mack Super Snow) viz. článek v TERAmagazínu 3/2015 „Jak se vyznat v základních barevných formách gekončků nočních (*Eublepharis macularius*)?“.

Je třeba zmínit ještě jeden kodominantně děděný fenotyp a to Hypo, které se vyskytuje i v Super formě: Super Hypo. Někteří autoři jej sice řadí mezi formy děděné polygenně, ale je to možná proto, že

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

je vizuálně těžké 100% odlišit Hypo a Super Hypo fenotyp. Podstatou této barevné formy je redukce tmavých skvrnek na těle gekončíka. Hypo jedinec by měl v dospělosti mít maximálně 12 tmavých skvrn na těle, ale hlava se nezapočítává. Super Hypo jedinec má mít celé tělo bez tmavých skvrn, ale opět se nezapočítává hlava. Pokud je i hlava bez tmavých skvrn, jedná se i o polygenně založenou formu Baldy, kterou jsem již zmiňovala u „základních“ barevných forem.

R.A.P.T.O.R. (Red-eyed, Albino, Patternless, Tremper, ORange)

Raptoři, jak jim v Čechách říkáme, jsou oranžový gekončici různého odstínu s potlačenou kresbou a celočervenýma nebo snake červenýma očima. V podstatě jde o Tremper Albino Eclipse jedince. Často se tato forma kombinuje s Mack Snow formou.

RADAR (Bell Albino + Eclipse)

Radar je Bell Albino obdobou Raptora. Radaři vykazují trochu jinou barvu a vzory než Raptoři.

Typhone (Rainwater/Las Vegas Albino + Eclipse)

Typhone je Rainwater/Las Vegas Albino obdoba Raptora.

Blazing Blizzard (Albino + Blizzard)

Jedinec je recesivní homozygot na genu pro fenotyp Blizzard a zároveň má recesivní kombinaci alel na genu pro Albino formu. Nezapomínejme, že geny pro Albino formu jsou tři (Tremper Albino, Bell Albino a Rainwater/Las Vegas Albino) a nedají se navzájem kombinovat, přesto, že jedinci vypadají téměř identicky. Tremper Albino Blizzardi se vyskytují nejčastěji. Je to proto, že lokusy (umístění) genů pro formu Blizzard a Tremper Albino se nacházejí vedle sebe a často se dědí společně. Zajímavostí je, že Tremper Blazing Blizzardi mohou mít dvě barvy očí. Buď mají tmavé oči jako Blizzardi, nebo mají oči světlé a podle Rona Trempera je nazýváme Blanco, protože jsou štěpitelní na Diablo Blanco, tzn. Blazing Blizzard het Diablo Blanco. Podívejte se na fotografie, protože v roce 2015 se mi podařilo odchovat Blazing Blizzardy i Blanca.

Diablo Blanco (Tremper Albino + Blizzard + RAPTOR)

Neboli „bílý dáblík“ je v podstatě kombinací genů Albino, Blizzard a Eclipse. Ron Tremper je vyšlechtitl ze spojení Tremper Albino Blizzardů a RAPTORů. Ideálem jsou čistě bílí jedinci s celočervenýma očima. Často se kombinují s Mack Snow genem pro ještě lepší bělost.

Sunglow (Tremper Albino + Super Hypo + Carrot Tail + Baldy)

Čistě oranžový gekončík bez kresby, který je velmi atraktivní. Jde v podstatě o kombinaci čtyř genů: Tremper Albino v homozygotně recesivní sestavě, Hypo v super formě, tj. homozygot recesivní a polygenně založené formy Carrot-tail a Baldy. Výběrovým chovem dosáhnete nejlepších výsledků. Zajímavou kombinací je Sunglow Raptor, který se od Sunglow liší hlavně barvou očí, které jsou buď celočervené, nebo snake červené.

Creamsicle (Mack Snow + Hypo)

Kombinace dvou kodominantně založených genů, kdy Mack Snow je v heterozygotní sestavě a Hypo může být i ve své Super formě (Super Hypo). Gekončík má díky Hypo genu snížený počet tmavých skvrn a díky Mack Snow genu světlejší odstín oranžové barvy.

Ember (Tremper Albino + Eclipse + Murphy Patternless)

Kombinací tří recesivně založených barevných mutací získáte atraktivního gekončíka bez kresby, jehož tělo má žlutý až oranžový odstín s bílým až narůžovělým ocasem. Oči jsou buď celočervené, nebo snake červené. Forma se často kombinuje s Mack Snow mutací, ale je trochu složitější formy od sebe pouze dle fenotypu odlišit. Mack Snow Ember mají světlejší odstín a téměř bílou hlavu.

Cyclone (Rainwater/Las Vegas Albino + Eclipse + Murphy Patternless)

Cyclone je v podstatě obdoba Ember, ale v Rainwater Albino linii.

Nova (Tremper Albino + Eclipse + Enigma)

Pokud chcete získat Novu, musíte použít jedince

Albino Enigma het RAPTOR a jedince RAPTOR. Nova má celočervené oči.

Dreamsicle (Mack Snow + Tremper Albino + Eclipse + Enigma)

Dreamsicle je krásná barvená forma. Jedna z nejhezčích Enigem: oranžové mapky na světlém podkladu, bílý ocas, celočervené nebo snake červené oči. Tuto formu můžete získat kombinací jedince Albino Enigma het RAPTOR s jedincem Mack Snow RAPTOR.

Blackhole (Mack Snow + Eclipse + Enigma)

Blackhole je v podstatě nealbinotická verze formy Dreamsicle. Jde o kombinaci recesivní formy Eclipse, kodominantní formy Mack Snow a dominantní formy Enigma. Barvy jsou jakoby vybledlé, skvrnky černé a oči celočerné nebo snake.

Super Nova (Mac Super Snow + Tremper Albino + Eclipse + Enigma)

Jde v podstatě o Raptory, kteří mají na genu pro Enigmu heterozygotní sestavu alel (tzn. že jsou Enigmy) a na genu pro Mack Snow mají homozygotně recesivní sestavu, takže vykazují specifický vzor pro tuto Super formu, i když nemusí

být na první pohled patrný, neboť se jedná zároveň o Albino formu. Oči jsou u této formy celočervené nebo snake červené.

Kombinovaných barevných forem gekončků nočních každým rokem přibývá. Stejně jako dalších obchodních názvů. Nenechte se při pořizování některé konkrétní formy napálit. Je třeba být opatrný hlavně u štěpitelnosti na jiné barevné formy. Vizuálně se podle Rona Trempera totiž dají poznat jen dvě: het Eclipse poznáte podle drobných černých teček na ocásku a Blanco podle očí je 100% het Diablo Blanco, což jsem zmiňovala v textu výše.

Co je ale ještě důležitější, je kupovat odrostlejší mláďata, která jsou vitální. Záleží na každém chovateli, jak velká mláďata prodává, ale některé formy se plně vybarvují až v pozdějším věku. Pokud tedy opravdu chcete kvalitu, vyplatí se počkat.

Ještě poslední rada na závěr. Nepodceňujte karanténu a nové zvíře do chovu dejte vždy otestovat, zda v trusu nepřenáší kryptosporidie.

Přeji hodně štěstí a nebojte se pustit do barevných forem gekončků nočních. Jsou krásní a každý si může najít to, co se mu líbí a navíc - kdo ví, třeba vyšlechtíte nějakou úplně novou barevnou formu.

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

Celočervené oko formy Sunglow Raptor.

- Bezobratlí
- Ještěři**
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

Tremper Blazing Blizzard je Albino forma Blizzarda. Všimněte si tmavých očí.

Blanco je Tremper Blazing Blizzard het Diablo Blanco. Všimněte si světlých očí.

Diablo Blanco - bílý gekončík s celočervenýma očima.

- ▮ Bezobratlí
- ▮ **Ještěři**
- ▮ Hadi
- ▮ Obojživelníci
- ▮ Želvy
- ▮ Cestopis
- ▮ Chov
- ▮ Systematika
- ▮ Reportáž
- ▮ Ochrana
- ▮ Recenze

Ember samice vlevo a Mack Snow Ember samec vpravo.

Krásný samec White & Yellow Sunflow Enigma het Raptor.

Mack Snow Raptor samička.

Historie teraristiky a herpetologie v České republice – část 7.

Z historie Subkomise pro teraristku ÚOK AT ČSCH – část 3.

Druhá cesta na zasedání DGHT 1989

Text a foto: Ivan Vergner - ivan.vergner@atlas.cz

V roce 1989 probíhala práce v subkomisi ještě větší intenzitou než do té doby. Moje úkoly pokračovaly v neztenčené míře, ale především jsme se rozhodli vydávat časopis pro teraristy. Již tehdy jsem navrhoval pro něj název „Niedeliana“, na počest Jiřího Niedla, ale předseda Subkomise, Dr. Jaromír Petrýl a ÚOK AT tento název zamítli a na základě návrhu Václava Hottmara stanovili název Terarista. Já jsem byl subkomisí určen jako jeho redaktor. Zároveň jsme usilovali o osamostatnění, po němž volali především akvaristé, jimž se nelíbilo, že v IZ AT stále stoupá počet teraristických a klesá podíl akvaristických článků. První návrh na přeměnu subkomise na Ústřední odbornou komisi pro teraristiku (ÚOK T) v roce 1987 místopředseda ÚV ČSCH, Ing. Jaroslav Kratochvíl, zcela kategoricky zamítl. A ještě v polovině roku 1989 tentýž místopředseda ČSCH na stejnou otázku odpověděl „Až jich bude tisíc!“. K osamostatnění ÚOK T potom sice nezávisle na tomto prohlášení přeci jen došlo, ale bohužel příliš pozdě, až na jaře roku 1990, kdy se ovšem začínala teraristika v ČSCH hroutit v troskách.

Členové subkomise byli po mém návratu nadšeni výsledky mé cesty na zasedání DGHT v září 1988. Dva další členové subkomise (Dr. Petr Roth, CSc. a Ludvík Nosko) dostávali od té doby členské časopisy DGHT, získal jsem pozvání k další přednášce na zasedání DGHT. Tak jsem se mohl v klidu připravovat. Vedle ostatní práce jsem si připravoval další reprezentační přednášku pro dvě paralelní automatické promítačky s názvem „Pozorování při umělé inkubaci vajec krajt a krokodýlů“ (Beobachtungen bei der künstlichen Inkubation der Eier von Pythonen und Krokodilen). Vedle toho jsem připravoval poster „Pozorování při rozmnožování felsum v teráriu“ (Beobachtungen

bei der Vermehrung von Phelsumen im Terrarium). Pro Vaška Hottmara jsem doplnil, přeložil a připravil poster „První světový odchov *Chamaeleolis barbatus*“ (Welterstnachscht von *Chamaeleolis barbatus*). To jubilejní 25. výroční zasedání DGHT se konalo v Muzeu Senckenberg ve Frankfurtu nad Mohanem, ve dnech 27. 9. – 1. 10. 1989. DGHT zde byla založena 11. 9. 1964. Abych se vyhnul celému dni čekání na zahájení prezentace účastníků jako v Hannoveru, naplánoval jsem odjezd až na úterý 26.9. opět tím nočním rychlíkem. Chtěl jsem navštívit zoologickou a botanickou zahradu Wilhelma ve Stuttgartu a až po její prohlídce pokračovat do Frankfurtu. Laskavá tajemnice Ing. Jiřina Procházková mně zajistila v Čedoku jízdenky (tentokrát je plně hradila ÚOK AT) a opět služební pas na MZVŽ. Protože jsem jel do kapitalistické ciziny na služební cestu na tzv. bílou kartu (bez finanční podpory ze strany MZVŽ), požadoval zahraniční odbor MZVŽ, aby DGHT zaslala polovinu mého honoráře a kapesného (150 DEM) na ČSOB jako cestovní šek. V DGHT byli tak laskaví, že tuto transakci kvůli našim úřadům provedli a šek zaslali. Jinak jsem na útratu měl tentokrát z domova navíc asi 50 DEM na veřejnou dopravu a vstupy. Byl jsem tehdy již pracovníkem Výzkumného ústavu rostlinné výroby ČAZV, tak moji přednášku bez problémů schvalovalo a orazítkovalo kádrové oddělení VÚRV. Vedoucí a ZO KSČ na mém pracovišti již tehdy povolili moji cestu, aniž by si mě předvolali.

V úterý 26. 9. 1989 jsem tedy opět ve 22.30 opět odjížděl rychlíkem Praha - Nürnberg - Stuttgart - (Itálie). Ve Stuttgartu mě vítalo mlhavé počasí a mžilo, ale během dopoledne se to vybralo a kolem 11. hodiny začalo svítit slunce. Z nádraží jsem dojel do zoo asi v 10 hodin a čas do odpoledne mně na

prohlídku úplně stačil. Od vchodu se prochází komplexem tropických skleníků, srovnatelných se skleníky Botanické zahrady UK v Praze. Na pozoruhodná a vzácná zvířata však byla Wilhelma podobně bohatá, jako zoo ve Frankfurtu. Nacházel se tady např. samec rypouše sloního, velcí tučňáci patagonští, mezi opicemi kahau nosatý a několik druhů východoasijských langurů, z ptáků hejno nádherných ibisů rudých. Po 14. hodině jsem odjížděl ze zoo opět na nádraží. Několikrát se dráha do Frankfurtu přiblížila k velmi široké řece Rýnu, který jsem tak poprvé v životě na krátko zahlédl. V 17.16 vlak zastavil ve Frankfurtu. V tomto městě jsem se po své loňské návštěvě již trochu vyznal. Nejprve jsem si zde v Deutsche Bank nechal proplatit cestovní šek, potom jsem metrem podle instrukcí dojel k zoologické zahradě, kde jsem byl ubytován v jedné blízké uličce v hotelu s příznačným názvem Jaguar. Místo Dr. Dietra Schmidta, s kterým jsem měl sdílet pokoj, se náhle objevil Dipl.-Biol. Fritz Jürgen Obst. Byla to vzácná příležitost se s ním za těch pět dní společného spaní na manželské posteli dobře seznámit a spřátelit. V pokoji vedle nás spal další mně dobře známý terarista z NDR, Dr. Klaus Richter, dříve předseda ZAG Echsen. Dieter bohužel opět na zasedání DGHT nepřišel. V hotelu jsme měli jako obvykle zajištěné snídaně. Po ubytování jsem s kýmsi jel autem do muzea Senckenberg, prezentoval se a uvítal se všemi, včetně mně dobře známého Dipl.-Ing. Ingo Paulera s paní Waltraud. Obdržel jsem dalších 150 DEM (celkem opět 300 DEM) a jinak jsem měl jako minule vše ostatní zdarma. Jako první jsem na připravené panely instaloval dovezené dva postery. Večer jsem s různými známými absolvoval v restauraci muzea a poté v restauraci kdesi u zoo celkem tři různé párty, spát jsem šel po 23. hodině. Opět jsem tam byl jediným Slovanem mezi samými Germány a dvěma Galy. Ve čtvrtek 28. 9. jsem spolu s dalšími přáteli z NDR jel jejich vozem po bohaté snídani na zahájení zasedání do muzea Senckenberg. Absolvoval jsem dopolední přednášky a mezi tím jsem si prohlédl expozice v muzeu Senckenberg. Také jsem v určenou dobu stál u dovezených posterů jako autor pro poskytnutí informací zájemcům. Díky posteru o felsumách jsem tak na tomto zasedání uzavřel od té doby

trvající přátelství s panem Gerhardem Hallmanem, tehdejší předsedou zájmové skupiny felsumy (IG Phelsumen) z Dortmundu. Po lehkém obědě v restauraci muzea jsem odpoledne absolvoval jen část přednášek a poté jsem šel do nedaleké Palmengarten (dostal jsem volnou vstupenku), kterou jsem již z loňska částečně znal. Tam jsem strávil zbytek odpoledne až do tmy. V pátek 29. 9. jsem ráno šel hned po otevření v 9.00 z hotelu přímo do zoo. Chtěl jsem si prohlédnout noční Brehmův pavilon v prvních hodinách po „soumraku“ a vyplatilo se to, viděl jsem a mohl si vyfotografovat řadu nočních zvířat, která mají aktivitu jen několik minut až hodinu po soumraku. Kromě toho byl pavilon prakticky úplně prázdný, bez návštěvníků. Vrátil jsem se do muzea na poslední dopolední přednášku a po polední přestávce jsme odjížděli na exkurzi do Ludwigshafenu, asi 80 km nížinou na jih od Frankfurtu, do hadí farmy firmy Twyford Pharmaceutical, části firmy Knoll, divize mamutí farmaceutické firmy Bayer. Chovali tam pro produkci jedu velký počet jedovatých hadů: *Naja kahoutia*, *Bungarus multicinctus*, *Agkistrodon rhodostoma*, *Crotalus durrisus terrificus* a *Daboia russelli siamensis*. Ze získaných toxinů a jiných látek obsažených v jedu vyráběli léky proti trombóze (Ancrot) a jiné. Po té exkurzi mě s několika dalšími pozval předseda DGHT, Priv. Doz. Dr. Wolfgang Böhme, na slavnostní večeři do řecké restaurace Hélas. Měli jsme zeleninový salát, nikoli nepodobný šopskému (místo okurky hlávkový salát), a dále sofuliki, tj. vepřové a jehněčí maso na špejli kořeněné majoránkou s vařenými brambory. Večer, od 20 hodin, byla slavnostní přednáška – Walter Hödl: Žáby Amazonie. V sobotu 30. 9. dopoledne jsem měl jako druhý v pořadí přednášku. Byla dobře přijata. Odpoledne po tom přednáškovém dopoledni jsem opět strávil v zoologické zahradě, kdy jsem využil volnou vstupenku, neboť v programu bylo jen uzavřené zasedání členů DGHT. Večer jsme se všichni sešli v Palmengarten, kde se v sále Iris konal společenský večer. Na tomto jubilejním zasedání bylo asi více návštěvníků než obvykle a než se čekalo, takže jsme si v tom kosatcovém sále sotva všichni sedli. Mě doslova vepali k manželům Sachssovým. Dr. Walter

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

Sachsse, specialista na želvy, byl tehdy již letitý bělovlasý, ale duševně čilý pán, činovník DGHT od jejího založení, a jeho žena mladá, atraktivní, asi třicetiletá paní. Právě W. Sachsse měl ten večer slavnostní a pro mě zajímavou přednášku „Osobní vzpomínky na vznik a vývoj DGHT“ s diapositivy z historie DGHT. Bylo však špatně vidět na plátno i špatně slyšet, bývalo by jistě lepší, kdyby byla tato přednáška přednesena v zasedacím sále. Laskavá paní Sachssová se rozdělila se mnou o večeri, rozkrojila jeden krajíc obloženého chleba. Jinak dostat se k nějakému jídlu nebo pití bylo velmi nesnadné až nemožné.

V neděli jsem opět šel hned ráno po snídani z hotelu do zoo, zdarma, neboť toho dne vyhlásila zoo volný vstup pro všechny návštěvníky. Strávil jsem tam většinu dopoledne, do muzea Senckenberg jsem se vrátil až na poslední přednášky a závěr zasedání. Poté jsem požádal Dr. Konráda Klemmera, kurátora herpetologických sbírek muzea, aby mně ukázal v depozitáři muzea preparáty felsem a on mně vyhověl. Odebrali jsme se do suterénu muzea, kde otevřel přede mnou jednu skleněnou skříň plnou preparátů felsem, s množstvím typových preparátů druhů a poddruhů. Pomyslel jsem si přitom, kolik asi času nad nimi zde strávil Dr. Robert Mertens. Prohlédl jsem si je pečlivě a pořídil řadu originálních snímků. Poté jsem sbalil postery, rozloučil se s organizátory a všemi přáteli a známými a odjel do hotelu. Tam jsem se také sbalil a potom jsem šel ještě jednou, naposled po sedmé do zoo, opět zdarma, takže jsem ji viděl pro změnu odpoledne a večer. Měl jsem dost času, odjížděl jsem až večer, tradičně vlakem Intercity ve 21.23 přes Würzburg do Norimberku. V dosti obsazeném vlaku jsem seděl vedle nějaké mladší paní, ta se dala se mnou po chvíli do řeči a trvalo jí hodnou chvíli, než poznala, že nejsem Němec. Divila se, jak mohu jako cizinec tak dobře ovládat němčinu a když jsem jí vyprávěl, že jsem začínal s němčinou podle televizního kurzu, kroutila nad tím hlavou. Po tom skoro týdně jsem asi mluvil německy velmi dobře. Hodně mně vyprávěla o tehdejší životě v kapitalistické zemi, na rozdíl od naší socialistické. Jak se říká – chléb má všude dvě kůrky. Byla vdaná, ale bezdětná. Přes týden bydlela a pracovala v Kolíně nad Rýnem, zatímco její muž bydlel a

pracoval v Norimberku. Jeden víkend jezdila ona vlakem za ním, druhý víkend on autem za ní, do Kolína nad Rýnem. Říkala, že cesta autem je levnější než vlakem Intercity, ale mnohem nebezpečnější (v Německu není na dálnici omezena rychlost). Také říkala, že sice může svobodně vycestovat, kam se jí zlíbí, ale ty tři týdny dovolené trávili s mužem vždy doma v Německu, že se na to celý rok těší, a na rekreaci v cizině zatím byli jen jednou, po svatbě. Moc pěkně přátelsky jsme si popovídali. Když jsem si tehdy uvědomil, že na žateckém letišti, kde jsem sloužil vojnu, ještě v té době stále čekalo 50 stíhacích letadel na rozkaz k zásahu a na německé straně v Alpách na hranici s Francií se v podzemních silech ježily na nás rakety Pershing s jadernými hlavicemi, nemluvě o balistických raketách na obou stranách Atlantiku, na ponorkách a válečných lodích, musím konstatovat, že zdaleka největším přínosem změny režimu v naší zemi a všech okolních socialistických státech bylo rychlé odzbrojení na obou stranách a konečně mírové, přátelské soužití mezi zeměmi Evropy i na obou stranách Atlantiku.

- || Bezobratlí
- || Ještěři
- || Hadi
- || Obojživelníci
- || Želvy
- || Cestopis
- || Chov
- || Systematika
- || Reportáž
- || Ochrana
- || Recenze

Priv.Dož.Dr. Wolfgang Böhme (*1950) u posterů v muzeu Senckenberg (Frankfurt n. M.)

Prof. Dr. Wolfgang Böhme, předseda DGHT (2000).

Dr. Konrad Klemmer a Dr. Maren Gaulke prováděli prezenci (1989).

Twyford Pharmaceutical – chovné boxy s jedovatými hady.

Twyford Pharmaceutical – chovný box s chřestýšem *Crotalus durissus*.

Terashop.cz

osvětlení vivárií
měřicí přístroje

AKCE!

osvětlení nejen pro terária

pravidelné akce

vlastní značka zdrojů SunLux

měření zdrojů, poradenství

www.TeraShop.cz

SLEVY!

SunLux UV

Czech Republic

8. Rozmnožování terarijních zvířat

8.5. Inkubace vajec

8.5.5. Mikroklima při inkubaci

Vytoužený okamžik líhnutí prvního mláděte *M. viridis* z vejce.

Text a foto: Ivan Vergner - ivan.vergner@atlas.cz

Pro vývoj zárodků ve vejcích je velmi důležitý průběh mikroklimatu v jejich okolí. Jde především o průběh vzdušné vlhkosti a teploty. Již v minulých dílech jsme se seznámili se strategií samic plazů pro uložení snůšek. Tím se snaží zajistit vejcím optimální mikroklima pro vývoj. Vztahy mezi vlhkostí vzduchu a teplotou a jejich zajištění byly podrobně popsány již na počátku tohoto seriálu (Vergner, 2006a, b). V inkubátoru jsou všechny mikroklimatické stavy a změny v zásadě stejné jako v teráriu. Ve stručnosti můžeme zopakovat, že vzdušná vlhkost a teplota spolu klimaticky úzce souvisí, teplota ovlivňuje vzdušnou vlhkost. Čím vyšší je teplota, tím obtížnější je udržet vysokou vzdušnou vlhkost a je pro její udržení potřebné stále větší množství vody, resp. vodní páry. Při inkubaci je rozhodujícím zdrojem vodní páry substrát. Rašeliník i vermikulit mají velký a stále vlhký povrch, z kterého se neustále odpařuje voda do okolí vajec. Proto je kolem vajec relativní vlhkost vzduchu poměrně vysoká, mezi 75 a 90 %, i když třeba nad vejci v horní části inkubátoru naměříme relativní vlhkost vzduchu jen 60 až 70 %. Odpovídá to podmínkám v přírodě, kdy na vejce působí relativní vlhkost vzduchu zvyšovaná okolí vlhkou zemí.

Pokud nejsou vejce uložena v substrátu, ale jen volně, na substrátu nebo dokonce bez substrátu, je nutné vyšší relativní vlhkost zajišťovat uměle. Musí to umožňovat konstrukce inkubátoru s odpařováním vody pod nádobkami nebo roštem, na nichž jsou vejce umístěna. Odparem vody pod

vejci je nutné dosahovat zmíněných 75 až 90 % vlhkosti.

K zjišťování stavu relativní vlhkosti vzduchu je nutné v inkubátoru poblíž uložených vajec umístit čidlo vlhkoměru (hygrometru). Dříve to byl objemný a nepříliš praktický vlasový vlhkoměr, v současnosti jsou to elektronické přístroje. Na základě sledování změn na vlhkoměru je možné správně zvolit termín a po čase intervaly pro rosení substrátu. Zároveň je kontrolním ukazatelem, že inkubátor pracuje správně.

Velmi důležitým až klíčovým faktorem mikroklimatu pro inkubaci vajec je teplota. Tu v inkubátoru zajišťují topné prostředky, obvykle topný kabel umístěný ve vlnovkách pod stropem inkubátoru. V profesionálním inkubátoru jsou topné prostředky umístěné rovněž ve vlnovce v ochranné trubici pod horním víkem, u skříňových inkubátorů s ventilátorem mimo vnitřní prostor terária. V inkubátoru bez ventilátoru je přirozeně nejvyšší teplota pod stropem inkubátoru a klesá směrem dolů ke dnu. Důležitou součástí inkubátoru je termostat, který udržuje nastavenou úroveň teploty. Neměl by mít menší citlivost než 1,0 °C, raději by měl být přesnější.

Teplota v poměrně úzkém rozmezí několika stupňů ovlivňuje optimální vývoj a růst zárodků ve vejcích. Zároveň s každým stupněm od uvedeného minima se zvyšuje vliv na zkrácení doby inkubace. Zárodky vyvíjející se v teplejším prostředí dosáhnou konce inkubace dříve než v chladnějším. Nejde zde o přímou úměru, ale průměrný trend. Několik

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov**
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

Vejce agamy *Hydrosaurus amboinensis* asi 80. den inkubace, substrátem je vermikulit.

příkladů vlivu teploty na délku inkubace je uvedeno v tabulce. Obecně lze říci, že střední optimální teplota pro inkubaci vajec většiny chovaných ještěřů a hadů leží přibližně u hodnoty 27 °C (rozpětí přibližně 25 - 29 °C). Při této teplotě je vysoká líhivost vajec a vylíhlá mláďata jsou pro další vývoj a růst v optimální kondici. Je možné zde pro upřesnění doplnit, že střední vhodná teplota pro inkubaci vajec pralesních tropických druhů a druhů mírného pásma leží níže, přibližně na hodnotě 23 °C (rozpětí 21 - 25 °C), naopak u druhů ze stepí a pouští subtropů a tropů výš, přibližně na 30 °C (rozpětí 28 - 32 °C). V uvedeném přibližném rozpětí inkubačních teplot je vývoj zárodků plazů z uvedených ekosystémů optimální. Existují

samozřejmě výjimky, údaje o inkubační teplotě je třeba pro určitý chovaný druh zjistit studiem literatury a internetu. Nižší teploty než uvedená rozpětí mají za následek buď extrémně dlouhou inkubační dobu, přičemž vylíhlá mláďata mají nižší životaschopnost, nebo se mláďata nevylíhnou vůbec. Naopak vyšší teploty, než uvedená rozpětí, mívají za následek zvýšený výskyt nenormálního vývoje mláďat. Často jde o zdeformovanou (zvlněnou) páteř a podobné tělesné následky. Také se současně výrazně snižuje líhivost vajec.

Dalším faktorem, který souvisí s teplotou v inkubátoru, je stále chovateli zvažovaná otázka, zda má být teplota v inkubátoru stabilní nebo kolísavá mezi dnem a nocí, čímž napodobuje

přirozené rozdíly teploty vzduchu v přírodě. K této problematice bych chtěl poznamenat, že kolísání mezi denní a noční teplotou může mít nevelký význam pro plazy mírného až subtropického pásma, ale jen nepatrný pro plazy tropického pásma. Pro ilustraci mohu uvést, že příkladně na Kubě, která leží na okraji subtropického a neotropického pásma, jsme naměřili v říjnu denní teploty vzduchu ve stínu kolem 30 - 34 °C a v noci 27 - 30 °C (kolísání o 3 - 4 °C). Na rovníku kolísá celodenní teplota jen asi o 0,5 až 1,0 °C. Snůšky uložené v zemi jsou vystaveny ještě menšímu nebo prakticky nulovému kolísání teplot. Samice je totiž ukládají téměř vždy do hloubky, kam denní kolísání teplot téměř neproniká. Jedinou výjimkou jsou gekoni, lepící svoje vajíčka na rostliny, skály a lidské stavby, kde jsou někdy vystavena značnému kolísání teplot mezi dnem a nocí. Nastavit v inkubátoru spínací hodiny na vytápění jen přes světelný den a v noci na vypnutí a tím pokles na pokojovou teplotu představuje ovšem pokles o 5 - 7 °C, což značně přesahuje přirozené kolísání teploty v místě snůšky. Osobně já i můj bratr Jiří jsme v teraristické praxi měli vždy nastavenou konstantní teplotu pro inkubaci bez následků pro líhnivost a životaschopnost vylíhlých mláďat.

Ještě jeden důležitý faktor ovlivňuje inkubační teplotu a to pohlaví vylíhnutého mláďete. Tímto faktorem tepelného ovlivnění pohlaví (TSD) se budeme zabývat v příštím pokračování seriálu.

Literatura:

Vergner, I. (2001): Ještěři 1. Biologie - Chov - Gekoni 1. - Nakladatelství Madagaskar, Jihlava, 462 stran.

Vergner, I. (2006a): Úvod do teraristiky. Část 2., 3. Udržování vhodného mikroklimatu v teráriu. 3.1. Vytápění a regulace teploty v teráriu. - Akvárium terárium, Praha, 49 (3-4): 42 - 43.

Vergner, I. (2006b): Úvod do teraristiky. 3. Udržování vhodného mikroklimatu v teráriu. 3.2. Větrání a regulace vlhkosti. - Akvárium terárium, Praha, 49 (5 - 6): 42 - 43.

Zych, J. (2006): Želvy v přírodě a v péči člověka. - Nakladatelství Brázda, Praha, 201 s.

- || Bezobratlí
- || Ještěři
- || Hadi
- || Obojživelníci
- || Želvy
- || Cestopis
- || Chov
- || Systematika
- || Reportáž
- || Ochrana
- || Recenze

Je vidět čerstvě vylíhlé mláďe gekončika *Coleonyx variegatus* a vedle v konečné fázi vyvíjející se vejce gekončika *Eublepharis macularius*.

Lystrophis pulcher

Text a foto: Pavel Vyskočil (www.mojihadi.cz)

Třída: Reptilia (plazi)

Řád: Squamata (šupinatí)

Podřád: Serpentes (hadi)

Čeleď: Colubridae (užovkovití)

Podčeleď: Xenodontinae

Rod: *Lystrophis* (*Xenodon*)

Druh: *Lystrophis* (*Xenodon*) *pulcher*

Lystrophis pulcher je obecně znám jako „tříbarevný heterodon“. Je to pravděpodobně nejvíce rozšířený druh rodu *Lystrophis* v zajetí, často je špatně označován jako *Lystrophis semicinctus*, od kterého se jen velice nepatrně liší a rozeznání je bez znalosti lokality prakticky nemožné. Daleko méně se v chovech objevuje *Lystrophis matogrossensis* a *Lystrophis dorbignyi*.

Druhy rodu *Lystrophis* pocházejí z Jižní Ameriky (Argentina, Paraguay, Bolívie, Uruguay a Brazílie). *Lystrophis pulcher* hledá především vlhké východní oblasti na rozdíl od *Lystrophis semicinctus*, který dává přednost suchým údolím na západě And.

Základní zbarvení těchto hadů je tříbarevné (červená-černá-bílá), jak už napovídá jejich obecný název, červené zbarvení se u některých zvířat v dospělosti ztrácí a přechází v černou. Rozeznávají se Bi-color (dvoubarevný), Tri-color (tříbarevný) a Hypo Erythristic zbarvení. Zbarvení má napodobovat jedovaté korálovce, kteří se vyskytují

ve stejných oblastech. Hlava má v přední části výrůstek, který používají k hrabání v zemi, hlava není oddělena od podsaditého těla. Štítky jsou hladké. Délka hada málokdy převyšuje 50 cm, přičemž samci jsou menší než samice.

Zástupci rodu *Lystrophis* jsou velmi energičtí, zvědaví a nekousaví. V případě nebezpečí syčí, třepou ocáskem a zplošťují tělo, aby nepříteli zastrašili větší velikostí.

Nejvíce aktivní jsou v ranních a večerních hodinách, kdy se také vydávají na lov potravy, kterou jsou v přírodě ropuchy, v zajetí se většinou spokojí s malými hlodavci (nejlépe holata potkanů nebo usmrcené myši), ještěrkami nebo obojživelníky. Rozmanitost jejich jídelníčku může u mládat dost často způsobovat problémy z rozkrmením, mláďata se rodí poměrně malá a v začátcích jsou pro ně holata myši moc velká a je potřeba jim je porcovat, popřípadě i pachovat, kdy se v praxi osvědčil tuňák

ve vlastní šťávě nebo rozmražené ryby (sardinky nebo grundle), kterými se části holete potřou. Postupně se pak míra napachování snižuje, až hadi začnou přijímat nepachovaná holata. Při dobrém příjmu potravy tito hadi rostou rychle a dospívají přibližně ve 2 letech.

Páření probíhá od jara do podzimu, samce je možno k samici přidat po odzimování a zakrmení. V případě úspěšného páření samice klade vejce po 1 – 2 měsících. Přesný čas se nedá spolehlivě určit, jelikož je samice schopna uchovat si sperma a z jednoho spojení mít několik snůšek (až 5 za rok), ve kterých je 10 - 25 vajec. Po vykladení přendáme vejce na lehce vlhký vermikulit nebo perlit do inkubátoru s teplotou 28 °C, doba inkubace je 60 - 85 dní. Mláďata po vylíhnutí přendáme do boxu s vlhkým prostředím, aby nedocházelo k zasychání kůže při svleku.

Terárium: K chovu je potřeba terárium o přibližných rozměrech 70 x 40 x 40 cm s vyšší vrstvou substrátu (5 cm a více) a vyšší miskou na pití, aby do ní nepadal přehrabovaný substrát. Vhodné je do terária umístit i box s vlhkým substrátem a dírou ve víku nebo substrát v teráriu udržovat mírně vlhký. Jako substrát použijeme rašelinu s pískem, hobliny, lesní hrabanku, listí, papírové pelety nebo „hygienický chov“ na ubrouscích či novinách.

Osvětlení: postačuje bodová žárovka, u které volíme sílu podle velikosti terária, nebo je možné zvolit topnou folii, kterou umístíme zčásti pod terárium a zčásti z boku terária. Doba vytápění volíme 12 – 14 hodin. Teplota vyhovuje 22 - 30 °C přes den, v noci pak 16 - 22 °C

Zimování: Pro tyto hady je přirozené zimování na dobu 6-10 týdnů při teplotě 11 – 13°C. Pokud ale neplánujeme odchov, postačuje zimní klid a snížení na pokojovou teplotu. Před zimováním 3 týdny nekrmíme, aby zvíře mohlo vytrávit zbytky potravy. Pak postupně během několika dní snižujeme až na zimovací teplotu. Had musí mít stále přístup k čisté vodě. V případě, že by had začal chřadnout nebo se vyskytly zdravotní komplikace, je potřeba zimování ukončit. Při odzimování postupujeme opačným způsobem a hada postupně přivádíme na normální teplotu. A po týdnu nakrmíme.

Poznámka: mají zadní jedové zuby, ve kterých se nachází mírný jed. Ten není pro člověka nebezpečný a je srovnatelný s kousnutím mravence nebo komára. V krajních případech se projevuje otokem nebo puchýřky.

Detail hlavy.

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi**
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi**
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

Hypo Erythristic foto: Václav Chadima

Tri-color

- Bezobratlí
- Ještěři
- Hadi**
- Obojživelníci
- Želvy
- Cestopis
- Chov
- Systematika
- Reportáž
- Ochrana
- Recenze

Bi-color

Zploštělé tělo při zastrašování

Líhnutí mláďat

Výstava fotografií na Živé exotice

Text a foto: Daniel Kolečka

5. září 2015 proběhla po letní pauze další teraristická burza Živá Exotika. Na návštěvnících i prodejcích bylo zřejmé, že se na další setkání chovatelů za účelem obchodu a výměny zvířat velice těší. A protože jsme ohromný zájem o tuto akci očekávali, rozhodli jsme se ji využít pro prezentaci snímků oceněných v naší letošní první fotosoutěži. Pro výstavu fotografií jsme využili vstupní chodby, kde se návštěvníci hromadí ve frontě na vstup přímo do haly. Tento prostor poskytoval dostatek klidu pro zhlédnutí všech 30 vítězných snímků, které zde byly vyvěšeny ve

velkém formátu 40x50. Věříme, že kdo na výstavu zavítal, fotografie jistě ocenil.

Celá naše redakce velice ocenila snahu návštěvníků a dokonce i některých autorů článků v našem online magazínu o prohození několika přátelských slov. Těší nás, že o TERAmagazín jevíte zájem a evidentně vám dokáže udělat radost. Děkujeme všem zúčastněným za podporu a těšíme se zase na další podobné akci někdy v budoucnu!

- ▮ Bezobratlí
- ▮ Ještěři
- ▮ Hadi
- ▮ Obojživelníci
- ▮ Želvy
- ▮ Cestopis
- ▮ Chov
- ▮ Systematika
- ▮ **Reportáž**
- ▮ Ochrana
- ▮ Recenze

Chov suchozemské želvy: Veterinární problémy III

Text: Monika Balcárková

Nevhodná a monotonní strava v zaživacím traktu suchozemských želv dokáže nadělat dost velkou paseku, což si začínající chovatel želvař kolikrát neuvědomí. Následně želva chřadne, hubne, trpí průjmem či zácpou, nebo se u ní projeví příznaky hypovitaminózy. Níže na následujících řádcích si rozebereme nejčastější veterinární problémy spojené s trávicími potížemi suchozemských želv.

Průjem

Řídký až vodnatý trus se může objevit hned za začátku, kdy si novopečený chovatel veze želvu domů a vlivem stresu želvě pracují střeva ostošest. Obvykle průjem odezní během několika dní, až si želva zvykne na nové prostředí. Přesto průjem u želvy se vyskytne i v průběhu chovu, jestliže je želva krmená nevhodnou stravou. Ještě pořád mezi lidmi koluje zažitý mýtus, kdy se želvě předkládá vše, co lze nalézt v kuchyňské spíži a lednici. Jindy želva v pravidelných intervalech do sebe láduje kapsičky primárně určené pro psy a kočky. Nadbytek proteinů a dalších látek, na něž není želví zažívání zvyklé, vyvolá nepříjemný průjem. V takovém případě postačí želvě upravit jídelníček, se kterým by se setkala běžně ve volné přírodě, a zbytečně nepřekrmovat. Průjem během několika dní odezní sám. Nastane-li situace, kdy želva každou chvíli trousí ze sebe řídký exkrement a apaticky polehává v rohu terária, pomoc specializovaného veterináře je na místě. Průjem může být příznakem i závažnějšího onemocnění, např. přítomnost vnitřních parazitů, kdy želva ztrácí na váze a odmítá žrát. I tehdy se vyhledává specializovaný veterinář, který na základě rozboru trusu stanoví diagnózu a určí vhodnou léčbu.

Zácpa

Opakem průjmu je zácpa, kdy želva není schopná vylučovat. Způsobuje ji nedostatek tekutin nebo mechanickým ucpáváním střev. Předkládána strava je dlouhodobě obalená pískem, lignocem či jiným substrátem, s čímž si střeva želvy tak jednoduše už nedokážou poradit. Léčba zácpy se řeší zvýšením tekutin a pravidelnými koupelemi ve vlažné vodě. Pokud se stane, že želva nedokáže vylučovat delší dobu, vyhledává se opět specializovaný veterinář. Jako prevence před zácpou slouží mělké keramické misky, na nichž se potrava předkládá, aby strava nepřišla do kontaktu se substrátem.

Otravy

Vyvrhování potravy a potácivé pohyby jsou prvními příznaky, že se želva otrávil. K otravě dochází zkaženou potravou (plesnivějící, trouchnivějící) či insekticidem, který byl rozprašován v okolí, odkud chovatel trhal želvě potravu. Takhle nemocná želva se okamžitě veze ke specializovanému veterináři. Preventivně se potrava pro želvy sbírá v místech, která nebyla chemicky ošetřena, nenacházejí se v blízkosti vozovek a parků, kde venčí psovodi své psy.

Hypovitaminózy

Nedostatek vitamínů vzniká podáváním jednotvárné a omezené stravy. V přírodě želva ujede mnoho kilometrů za potravou, která je dostatečně bohatá na vitamíny a minerály. V zájmovém chovu tuhle stravu musí želvě poskytnout chovatel. Dostává-li želva pořád jedno a to samé, zanedlouho se začnou u ní projevovat různé příznaky.

- || Bezobratlí
- || Ještěři
- || Hadi
- || Obojživelníci
- || **Želvy**
- || Cestopis
- || Chov
- || Systematika
- || Reportáž
- || Ochrana
- || Recenze

Vitamín A

Hypovitaminóza A bývá nejčastějším zdravotní komplikací, která způsobuje poruchy vidění, nižší odolnost vůči nákazám, špatně hojící se poranění a různá onemocnění kůže. Již prvním příznakem je otok očních víček, pod víčky se nacházejí shluky bílého a žlutobílého sekretu, i z nozder může vytékat čirá tekutina.

Vitamíny B

Nedostatek vitamínů řady B ve stravě způsobuje četné zažívací problémy a projevuje se i apatií. V předkládané stravě převažují bílkoviny a tuky, nebo v teráriu není dostatečná teplota.

Vitamín C

Vitamín C si želvy vyrábějí v tlustém střevě, k poruchám dochází, jestliže želvě nepracuje zažívací systém správně (zejména po léčbě antibiotiky). Prvotními projevy je vyšší náchylnost k nemocem a krvavý sliz v tlamě.

Vitamín D

Při nedostatku vitamínu D se u želv začíná deformovat krunýř (pyramidění jednotlivých štítků) nebo nedochází k dostatečné osifikaci a krunýř měkne. Onemocnění se předchází dostatečným podáváním vápníku a svícením kvalitním UV spektrem, přes léto se želva umístí do venkovního výběhu.

Akce - prosinec

Živá exotika Praha

Prodej a výměna exotických zvířat, živé krmení,
bezplatné veterinární poradenství

5. prosince 2015, pavilon „E“, Výstaviště Praha –
Holešovice

Vstup pro prodejce 8:00 -15:00, pro návštěvníky
10:00 – 14:00

www.zivaexotika.cz

Fauna trhy Liberec

Prodej, výstava a nákup terarijních zvířat, krmný
hmyz, hlodavci, literatura, bezplatné veterinární
poradenství

12. prosince 2015, centrum Babylon

pro prodejce 9:00 – 12:00, pro návštěvníky 10:00 –
12:00

www.fauatrhyliberec.wz.cz

ZOO trhy Plzeň

Prodej, nákup a výměna terarijních zvířat, exotické
rostliny, krmiva, chovatelské potřeby, literatura

12. prosince 2015, KD Peklo, Pobřežní 10, Plzeň
9:00 – 12:00

www.zootrhy.wz.cz

Fauna trhy Brno

Prodej terarijních zvířat, živé krmení, odborná
literatura, chovatelské potřeby

13. prosince 2015, Výstaviště 405/1, Brno – Pisárky

Vstup pro prodejce 8:00 – 12:00, pro návštěvníky
9:00 – 12:00

<http://faunahobbybrno.webnode.cz/>

Fauna trhy Sobotka

Exotické ptactvo, ještěrky, rybičky, hadi, šneci, živé
krmení, terária, pomůcky

13. prosince 2015, Sokolovna Sobotka mezi Mladou
Boleslaví a Jičínem,

Tyršova 427

8:30 – 10:30

www.fauatrhysobotka.cz

Terrabazar – Výstavní a prodejní teraristická burza v Praze

Terarijní zvířata: želvy, hadi, ještěři, pavouci, krmiva
(suchá, živá: cvrčci, larvy, myšata), vitamínové
doplňky, literatura, vybavení terárií

19. prosince 2015, Konferenční centrum City, Na
Strži 65/1702, Praha 4

9:00 – 12:00

www.terrabazar.cz

Tera České Budějovice

Terarijní a akvarijní burza

20. prosince 2015, Spolkový a kulturní dům Slavie

Vstup pro prodejce 8:00 – 13:00, pro návštěvníky
9:00 – 12:00

www.teracb.cz

Slovensko

FAUNA-FEST Žilina

6. prosince 2015, ZOC Max, Prielohy 979010

www.fauna-fest-zilina.eu

EXOTIKA BRATISLAVA

12. prosince 2015, Ivenská cesta 30/B, Bratislava

9:00 – 13:00